Lietas Nr.C29682816
Lietas arhīva Nr.C-3050-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 9.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas
tiesnese D.Dzērviniece,
rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10
izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja:

2016.gada 14.decembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka bērni /pers. C/ un /pers. D/ atrodas viņu mātes - prasītājas aprūpē. Bērnu tēvs /pers. B/ nemaksā uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37, prasītāja lūdz tiesu: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi katram bērnam 111,00 EUR.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam 2017.gada 2.janvārī uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, kā arī paziņojums, kurā noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2017.gada 16.janvārim un ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām.

Atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajai daļai, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbildētājs nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, 2017.gada 31.janvārī nosūtot paziņojumu ierakstītā pasta sūtījumā prasītājai un atbildētājam uz deklarētās dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta 3.punktu, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu paziņot pusēm par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī par sprieduma pieejamības datumu tiesas kancelejā, ir izpildījusi.

Izvērtējot prasības pieteikumu un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nodibināts, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (dzimusi /uzvārds/), ir nepilngadīgās /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki, ko apstiprina 2000.gada 3.martā izsniegtās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopija (lpp. 11).

Lietā nodibināts, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (dzimusi /uzvārds/), ir nepilngadīgā /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki, ko apstiprina 2007.gada 16.oktobrī izsniegtās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopija (lpp. 12).

Prasītāja /pers. A/ lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītajai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi katram bērnam 111,00 EUR.

Lietā nepastāv strīds par to, ka bērni /pers. C/ un /pers. D/ dzīvo kopā ar prasītāju un prasītāja īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību, nodrošina viņiem apģērbu, mājokli, veselības aprūpi, kopj un audzina atbilstoši savām iespējām, bet atbildētājs bērnu uzturēšanā nepiedalās.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Bērna kopšana un audzināšana ir dabiskas vecāku tiesības, kas nesaraujami saistītas ar obligāti pildāmiem pienākumiem, tostarp atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no dzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši 2015.gada 24.novembra MK noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktam, no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros ir 370,00 *EUR*.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra noteikumiem Nr.683 "Grozījumi Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes

aprēķināšanu" minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *EUR*.

Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam laikā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim bija 92,50 *EUR* mēnesī, bet no 2017.gada 1.janvāra ir 95,00 *EUR* mēnesī, savukārt no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai laikā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim minimālais uzturlīdzekļu apmērs bija 111,00 *EUR* mēnesī, bet no 2017.gada 1.janvāra ir 114,00 *EUR* mēnesī.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, bet minētā likuma 6.panta pirmā daļas noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērnu intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556*), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Pamatojoties uz augstāk minēto, ievērojot speciālajā likumā noteiktās bērnu tiesības un intereses, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, kurš ir sasniedzis 7 gadu vecumu, uzturam 111,00 *EUR* ik mēnesi, sākot no 2016.gada 14.decembra (prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā) līdz 2016.gada 31.decembrim (ieskaitot), un 114,00 *EUR* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Pamatojoties uz augstāk minēto, ievērojot speciālajā likumā noteiktās bērnu tiesības un intereses, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, kura ir sasniegusi 7 gadu vecumu, uzturam 111,00 *EUR* ik mēnesi, sākot no 2016.gada 14.decembra (prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā) līdz 2016.gada 31.decembrim (ieskaitot), un 114,00 *EUR* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar 35.panta pirmās daļas 10.punktu prasības summa prasībās, kas sastāv no vairākiem patstāvīgiem mantiskiem prasījumiem - visu prasījumu kopsumma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunkts nosaka, ka par prasību, kas novērtējama naudas izteiksmē no 2135 *euro* līdz 7114 *euro*, maksājama valsts nodeva 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*, līdz ar to, ņemot vērā piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 341,30 *EUR* apmērā par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami izdevumi, kas radušies sakarā ar lietas izskatīšanu 4,70 *EUR*.

Civilprocesa likuma 204[1].pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kurš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu: valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-193.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu, 250.[25]pantu, 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 111,00 *EUR* (viens simts vienpadsmit *euro* 00 centi) ik mēnesi, sākot no 2016.gada 14.decembra līdz 2016.gada 31.decembrim (ieskaitot), un 114,00 *EUR* (viens simts četrpadsmit *euro* 00 centi) apmērā ik mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111,00 *EUR* (viens simts vienpadsmit *euro* 00 centi) ik mēnesi, sākot no 2016.gada 14.decembra līdz 2016.gada 31.decembrim (ieskaitot), un 114,00 *EUR* (viens simts četrpadsmitt *euro* 00 centi) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus - valsts nodevu 341,30 *EUR* (trīs simti četrdesmit viens *euro* 30 centi) par labu valstij, kas iemaksājami: saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – Nr.C-3050/17.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *EUR* (četri euro 70 centi) apmērā, kas iemaksājami: saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – Nr. C-3050/17.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) piedziņu 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu par labu valstij (oriģināli) iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1.stāvā, 105.kabinetā, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru vai nosūtāmi pa pastu, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese D.Dzērviniece